

**T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI**

EPC Yüklenicisi/ EPC Contractor

PROJE/ Project

KUZEY MARMARA OTOYOLU BÖLÜM 8 KÖO PROJESİ

REV	TARİH/DATE	AÇIKLAMA/REMARKS	HAZIRLAYAN/PREPARED BY	KONTROL EDEN/CHECKED BY	ONAYLAYAN/AUTHORIZED BY
0	06.04.2022	Prosedürün Holding/proje standartları doğrultusunda İLK YAYINI	Seda BAKAN	Muzaffer KOÇOĞLU	Selim SÖNMEZ

DURUM/SITUATION

BİLGİ İÇİN

GÖZDEN GEÇİRME İÇİN

ONAY İÇİN

TASARIM İÇİN GEÇERLİ

SATIN ALMA SÜRECİ İÇİN GEÇERLİ

İNŞAAT İÇİN GEÇERLİ

NİHAİ

☐☐☒☐☐☐☐

Yayın Sahibi/Publication Owner

İMZA/SIGNATURE

TARİH/DATE

DOKÜMAN NO/DOCUMENT NUMBER

REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08

DOKÜMAN BAŞLIĞI/DOCUMENT TITLE

KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
KISALTMALAR VE AKRONİMLER.....	II
1. GEREKLİ BİLGİLER	1
2. AMAÇ VE KAPSAM.....	2
3. DİĞER PLANLARA/PROSEDÜRLERE BAĞLANTILAR.....	4
4. MEVZUAT ÇERÇEVESİ.....	4
4.1. Yerel Kanunlar ve Mevzuat	4
4.2. Uluslararası Standartlar	6
5. GÖREVLER VE SORUMLULUKLAR	7
6. GENEL KURALLAR VE UYGULAMA	10
7. EĞİTİM, RAPORLAMA VE İZLEME.....	11
7.1. Eğitim	11
7.2. Raporlama.....	12
7.3. İzleme	12
8. RASTLANTISAL BULUNTULAR	15
9. İZLEME, DOĞRULAMA VE DEĞERLENDİRME	16
10. EKLER	16

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:II/18
---	---	--

Kısaltmalar ve Akronimler

İÇSYP	İnşaat Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
KMYP	Kültürel Miras Yönetim Planı
TİG	Toplum İrtibat Görevlisi
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
EBRD PR	EBRD Performans Gerekliklikleri
ÇSSG	Çevre, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik
EPA	Çevre Koruma Ajansı
ADHMP	Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı
EPC	Mühendislik, tedarik ve inşaat
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇŞYİP	Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planı
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
CDŞT	Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz
GIIP	İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları
GN	Yönlendirme Notu
SGÇ	Sağlık, Güvenlik ve Çevre
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
ISO	Uluslararası Standardizasyon Örgütü
TPG	Temel Performans Göstergeleri
KMO	Kuzey Marmara Otoyolu
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
KKE	Kişisel Koruyucu Ekipman
PPP	Kirlilik Önleme Planı
IFC PS	IFC Performans Standartları
REC	REC Uluslararası
RoW	Geçiş Hakkı
GBF	Güvenlik Bilgi Formları
SPV	Özel Amaçlı Şirket (Nakkaş Otoyol A.Ş.)
SOKÜM	Somut Olmayan Kültürel Miras
TÇKM	Toplam Çözünmüş Katı Madde
TAKM	Toplam Askıda Katı Madde
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
WHO	Dünya Sağlık Örgütü

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:1/18
---	---	---

1. GEREKLİ BİLGİLER

Proje Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) çalışmaları kapsamında ÇSED arkeoloji ekibi tarafından Proje güzergâhında yer alan arkeolojik ve taşınmaz kültür varlıklarının bulunma potansiyelinin tespit edilmesi amacıyla yürüyerek yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir.

Saha çalışmalarında İrtifak Hakkı (RoW) boyunca bazı kültürel miras alanları belirlemiştir ve bu çalışmaların sonucu, EBRD PG 8 ve IFC PS 8 uyarınca birinci seçenek olarak kültürel miras sahalarından kaçınılması ve yerinde korunması amacıyla yerel merciler ve Proje tasarım ekibi ile müzakere edilmiştir.

Proje tasarımcıları, kültürel miras sahalarından kaçınılması ve yerinde korunması amacıyla güzergâh hizalamasında, tasarımda ve inşaat metodolojilerinde bazı değişiklikler yapmışlardır. Bu çalışmalar sonucunda, İrtifak Hakkı (RoW) üzerinde yer alan ve bu Planda Ek 1'de sunulan ve Ek 3 Kısıtlama Haritasında gösterilen şekilde inşaat faaliyetlerinden doğrudan etkilenecek ve kaçınılamayacak olan 12 (on iki) adet kültürel miras sahası tespit edilmiştir.

İrtifak Hakkı Alanı içerisinde yer alan kültürel miras sahalarının yanı sıra, 2 km'lik çalışma koridoru içerisinde diğer kültürel miras sahaları da yer almaktadır. Bu kültürel miras sahalarından bazıları, irtifak hakkı sınırlarından 200 metre uzaklıkta yer almaktadır ve daha geniş koridordaki zemin bozulmasına yol açacak çalışmaların kapsamının daha düşük olması ve erişim yolları, inşaat alanları, ilişkili tesisler ve ana yol koridorunun dışında gerçekleştirilecek tali inşaat faaliyetleri ile sınırlı kalması nedeniyle inşaat faaliyetleri esnasında doğrudan etkilenme olasılığı daha düşüktür. Güncel tasarıma ve planlanan inşaat faaliyetlerine dayalı olarak, bu alanların hiçbirisi (erişim yolları, inşaat alanları, ilişkili tesisler ve ana yol koridoru dışında kalan tali inşaat faaliyetleri) belirlenmiş somut kültürel mirasla etkileşime girmemektedir.

Çalışmalar sonucunda mezarlıklar, camiler, kültür merkezleri, şehitlikler vb. somut kültürel mirasları üzerinde hiçbir olumsuz etki tespit edilmemiştir.

ÇSED çalışmaları esnasında gerçekleştirilen topluluk katılım toplantılarında, güncel tasarıma dayalı olarak somut olmayan miras varlığı belirlenmemiştir. Bununla birlikte, tasarım değişikliklerinin yapılması veya diğer yeni Proje bileşenlerinin (yeni erişim yolları, atık döküm sahaları, kamp sahaları) ortaya çıkması durumunda camiler, mezarlıklar, vb. herhangi bir somut olmayan mirasın ve somut kaynakların mevcut olup olmadığını anlamak amacıyla inşaat

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:2/18
---	---	---

faaliyetleri öncesinde Proje yakınlarında yer alan topluluklar ile devam eden paydaş katılım toplantıları gerçekleştirilecektir.

Yerel kültür kaynaklarına ve ilgili somut olmayan kültürel miras faaliyetlerine yönelik öngörülemeyen etkiler, devam eden topluluk katılım programı ve Proje Şikâyet Mekanizmasının başarılı bir şekilde uygulanması yoluyla yönetilecektir.

2. AMAÇ VE KAPSAM

Projenin inşaat aşaması açısından geçerli olan bu Kültürel Miras Yönetim Planı (KMYP) EPC Yüklenicisi “REC Uluslararası” (bu noktadan sonra “REC”¹ olarak anılacaktır) tarafından hazırlanmıştır.

Özel Amaçlı Şirket (SPV), iş ve hizmetlerin uygulanması sırasında tüm proje katılımcılarının Ç&S performansının izlenmesinde ana role sahip olacaktır.

İşletme aşamasının kültürel miras üzerindeki etkileri tahmin edilmemektedir; bununla birlikte bu etkiler Proje ilerledikçe SPV tarafından incelenecektir.

Bu planın uygulanmasına ilişkin nihai sorumluluk REC'e aittir ve REC'in alt yüklenicileri ve tedarikçilerinin gerçekleştirdikleri faaliyetlerin bu plana uygunluğunu göstermeleri gerekli olacaktır. Bu planın, koşulların değişmesi üzerine iyileştirilebilen ve değiştirilebilen "yaşayan bir belge" olması amaçlanmaktadır.

Bu Kültürel Miras Yönetim Planının (KMYP) amacı, Proje ekibine aşağıda listelenen kültürel miras konularının Türk kanunları, İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları (GIIP) ve Kredi Veren ilgili gereklilikleri uyarınca nasıl yönetileceği konusunda rehberlik sağlamaktır:

- İrtifak Hakkı içerisinde yer alan bilinen mevcut kültürel miras,
- Arkeolojik rastlantısal buluntular (yani, daha önceden bilinmeyen, kaza eseri bozulan kaynaklar; bu tür buluntular sadece irtifak hakkında temizleme, üst toprak sıyırma ve hafriyat çalışmalarının başlaması sonrasında karşılaşılabilecekleri için özellikle savunmasız durumdadır) ve
- Bağlantılı tesisler veya geçici inşaat bileşenleri benzeri İrtifak Hakkı dışında etkilenebilecek herhangi bir diğer somut ve somut olmayan kültürel miras.

Bu KMYP, somut ve somut olmayan kültürel miras üzerinde etkilere neden olma potansiyeline sahip olabilecek Proje faaliyetlerinin ve bileşenlerin (bağlantılı tesisler ve geçici inşaat tesisleri dahil) tamamı açısından geçerlidir.

1 EPC yüklenicisi.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:3/18
---	---	---

Kültürel mirasta etkilere neden olabilecek faaliyetler, aşağıda Tablo 2-1'de özetlenen şekilde “Arazi Hazırlama Aşamasında” ve “İnşaat Aşaması” esnasında meydana gelecektir:

Tablo 1. İrtifak Hakkı İçerisinde Kültürel Miras Üzerinde Doğrudan Etki Kaynakları

Aşama	Faaliyetin Açıklaması
Arazi hazırlama aşaması	• Bitki örtüsü ve/veya ağaçların uzaklaştırılması • Çitlerin dikilmesi • Trafik hareketleri (araçlar ve personel)
Otoyol inşaat aşaması	• Üst toprağın sıyırılması • Hafriyatlar ve taş ocağı/ariyet sahası faaliyetleri vb. • İnşaat trafiği hareketleri • Şantiyelerin ve diğer Proje/ilgili tesislerin yerleşimi • Kazık çakma işlemleri • Peyzaj/toprak yığma/Teraslama • Fazlalık hafriyat malzemeleri de dahil olmak üzere atık bertarafı • Yapılar, tesisat özellikleri (köprüler, tabelalar, çitler vb.) • Aydınlatma sisteminin kurulumu • İş gücünün varlığı • Sızıntılar ve dökülmeler • Patlatma • İş Makineleri ve Araçları

İrtifak Hakkı Dışında Kültürel Miras Üzerindeki Dolaylı Etkiler

İrtifak Hakkı Alanı içerisinde yer alan kültürel miras sahalarının yanı sıra, 2 km'lik çalışma koridoru içerisinde diğer kültürel miras sahaları da yer almaktadır. Bu kültürel miras sahalarından bazıları, irtifak hakkı sınırlarından 200 metre uzaklıkta yer almaktadır ve daha geniş koridordaki zemin bozulmasına yol açacak çalışmaların kapsamının daha düşük olması ve erişim yolları, inşaat alanları, ilişkili tesisler ve ana yol koridorunun dışında gerçekleştirilecek tali inşaat faaliyetleri ile sınırlı kalması nedeniyle inşaat faaliyetleri esnasında doğrudan etkilenme olasılığı daha düşüktür. Bununla birlikte, bilinen sahalar ve daha önceden belirlenmemiş sahalar üzerindeki etkilere yönelik potansiyel göz ardı edilememektedir. Görünür peyzaj bileşenlerine sahip antik Tümülüsler benzeri arkeolojik alanların yanı sıra yer üstünde bulunan veya inşa edilmiş bileşenlere sahip sahalar açısından, inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan etkilerin:

- Hassas ve kırılgan sahalarda iş makinelerinden ve trafikten kaynaklanan titreşim ve zemin etkileri nedeniyle ortaya çıkan hasarların;
- Rekreasyon ve turizm önemine sahip alanların zenginliğinin ve çekiciliğinin azalması;
- Bir sahanın, mekânın, binanın veya anıtın bulunduğu ortamda ve fiziksel bağlamında yaşanan değişiklikler ve

Tarihi bir sahanın yakınında gürültü, hava kirleticiler, kirlilik ve tozda artışların bir sonucu olarak ortaya çıkması mümkündür.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:4/18
---	---	---

Bu KMYP aşağıda belirtilen hususları tanımlamaktadır:

- İzlenecek ilgili ulusal ve uluslararası standartlar,
- Görevler ve sorumluluklar,
- Hayata geçirilecek etki azaltma önlemleri,
- Eğitim ve izleme gereklilikleri,
- İnşaat faaliyetleri esnasında rastlantısal buluntularla karşılaşılması durumunda yapılacak işlemler ve
- somut ve somut olmayan kültürel mirasın tanımlanması konusunda yetkililer ve toplumlarla irtibat benzeri alınacak proaktif eylemler ve
- Proje ilerledikçe ortaya çıkan öngörülemeyen etkilerin tanımlanması, izlenmesi ve yönetilmesi.

3. DİĞER PLANLARA/PROSEDÜRLERE BAĞLANTILAR

Bu Plan, ÇSED ve İÇSYP (İnşaat Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı) ile birlikte okunmalı ve uygulanmalıdır.

Aşağıda belirtilen planlar da konuyla ilgilidir ve bu Plan ile birlikte okunmalı ve uygulanmalıdır:

- (REC-ÇYS-KMO-PR-28) Rastlantısal Buluntu Prosedürü
- (REC-İSG-ÇYS-KMO-PR-10) Hafriyat İşleri Prosedürü
- (REC-İSG-KMO-PR-02) Tehlike ve Risk Yönetimi Prosedürü
- Paydaş Katılım Planı
- Proje Şikayet Mekanizması

4. MEVZUAT ÇERÇEVESİ

Bu bölümde kültürel mirasın yönetimi esnasında uyulması gereken mevzuat çerçevesi özetlenmektedir.

4.1. Yerel Kanunlar ve Mevzuat

Türkiye'de, taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları 23 Temmuz 1983 tarihli ve 18113 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan **2863 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu”** ile koruma altına alınmıştır. Söz konusu Kanun ile koruma altına alınan kültür ve tabiat varlıkları aşağıda belirtilen şekildedir:

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:5/18
---	--	---

- Korunması gereken tabiat varlıkları ve 19. yüzyılın sona ermesi öncesinde inşa edilmiş taşınmazlar;
- 19. yüzyılın sona ermesi sonrasında inşa edilmiş ancak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından “korunması gereken önemli varlık” olarak sınıflandırılan her türlü taşınmaz kültür varlığı;
- Koruma Alanlarının sınırları içerisinde kalan taşınmaz kültür varlıkları; dönemi ve tescil durumundan bağımsız olarak, Türk Kurtuluş Savaşı veya Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşu esnasında önemli tarihi olaylara tanıklık etmiş yapılar, binalar veya yerler ve inşaat dönemi veya tescil durumundan bağımsız olarak Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış tüm konut ve binalar.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa ilaveten, kültür ve tabiat varlıklarının yönetimi konusunu düzenleyen bazı yönetmelik ve ilke kararları da bulunmaktadır. 5 Kasım 1999 tarihli ve “Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanım Koşullarına” ilişkin 658 sayılı İlke Kararına göre arkeolojik sit alanları başlıca üç kategoriye göre sınıflandırılmaktadır:

- **1. Derece Arkeolojik Sit Alanları:** Koruma amaçlı bilimsel kazılar haricinde en üst seviye koruma gerektiren alanlar. Bu sit alanlarında inşaat ya da imar faaliyetlerine izin verilmemektedir. Bu sit alanlarının sınırları içerisinde her türlü inşaat, hafriyat ve tadilat faaliyetleri yasaklanmıştır. Bununla birlikte, altyapı inşaatının gerekli olması benzeri istisnai durumlarda ilgili müze müdürlüğünün ve bilimsel kazı ekibi başkanının onayı ile Bölge Koruma Kurulları bu gibi faaliyetlere izin verebilir
- **2. Derece Arkeolojik Sit Alanları:** Orta seviye koruma gerektiren sit alanları. Bu sit alanları Bölge Koruma Kurulları tarafından belirlenen koruma ve kullanma şartlarına göre muhafaza edilmelidir. Ek inşaat faaliyetleri yasaklanmıştır. 1. Derece Sit Alanları için geçerli olan şekilde, altyapı inşaatının gerekli olması benzeri istisnai durumlarda ilgili müze müdürlüğünün ve bilimsel kazı ekibi başkanının onayı ile Bölge Koruma Kurulları bu gibi faaliyetlere izin verebilir.
- **3. Derece Arkeolojik Sit Alanları:** En düşük seviyeden koruma alanı. Bölge Koruma Kurullarının kararlarına göre inşaatla izin verilmektedir. İnşaat ruhsatına başvuru yapılması öncesinde deneme çukuru kazıları yapılmalı ve bu kazıların sonuçları ilgili müzeler ve mevcut olması durumunda bilimsel kazı ekibi başkanı tarafından incelenmelidir. İncelemeler Bölge Koruma Kurullarına sunulmalıdır. Kurullar herhangi bir karar almadan önce deneme çukurlarının kapsamının genişletilmesini isteyebilir.

İrtifak Hakkı (RoW) üzerinde yer alan 12 (on iki) kültürel miras sahasının tescil ve sınıflandırma durumu Ek 1’de özetlenmektedir.

Bunun yanı sıra, kurtarma kazıları, arkeolojik deneme çukurları ve diğer çalışmalara ilişkin prosedürler Kültür ve Tabiat Varlıkları Alan Araştırmaları, Deneme Çukurları ve Kazı

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:6/18
---	---	---

Çalışmaları Uygulama Esaslarında (13.03.2013 tarihli ve 94949537-160.99-51264 sayılı Bakanlık onayı) tanımlamaktadır.

4.2. Uluslararası Standartlar

2006 yılında ilan edilen Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standardı 8 (PS 8) de dahil olmak üzere, Proje açısından potansiyel olarak uygulanabilir uluslararası miras kılavuzları, kültürel mirasın günümüzdeki ve gelecekteki nesiller açısından önemini kabul etmekte ve UNESCO'nun Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması ve Somut Olmayan Mirasın Korunmasına İlişkin Sözleşme tarafından belirlenen genel ilkelerden yararlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen kılavuzda tanımlanan şekilde, kültürel miras arkeolojik sahaları, tarihi binaları (izole konumlarda ve ilçelerde yer alan), mezarlıkları ve tarihi, kültürel veya dini nitelikte geleneksel anlam taşıyan konumları kapsamaktadır.

Geleneksel inançla ilişkilendirilen konumlar ve yapılar, aşağıda açıklanan şekilde EBRD çerçevesinde korunan kültürel miras olarak kabul edilecektir.

EBRD Performans Gerekliliği (PG) 8 kapsamında tanımlanan şekilde, Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) da Proje tarafından koruma altındaki miras olarak kabul edilecektir. SOKÜM, bir halkı veya bir bölgeyi ayırt edici ve sosyal olarak uyumlu kılan geleneklere, göreneklere ve inançlara işaret edilmektedir. SOKÜM, yaşayan topluluklarda bulunmaktadır ve çağdaş dünyaya dayanan bir öneme sahiptir. SOKÜM açısından değerli sahalar arasında tarihi anıtlar, arkeolojik alanlar ve tarihi öneme sahip tabiat benzeri kültürel mirasın geleneksel biçimleri sayılabilir. Bununla birlikte, SOKÜM ayrıca flora, fauna ve belirli ekolojik bölgeleri içeren özel doğal özellikleri de kapsayabilmektedir. Bu nedenle, SOKÜM'nin yetkin bir şekilde ele alınması, sosyal, çevresel ve kültürel miras uzmanları tarafından uygulanan yöntemleri ve bu kişilerin uzmanlığını gerektirmektedir. SOKÜM'nin önemi küçümsenemez. SOKÜM genellikle bir halkın etnik ve kültürel kimliğinin merkezinde yer almaktadır; yerel yazılı olmayan diller bu mirasa verilebilecek en iyi örneklerden bir tanesidir. SOKÜM tamamen soyut (örneğin, dil, masallar, şarkılar, vb.) olabileceği gibi, ekseriyetle yaşayan bir kültür tarafından kullanılan nesneler gibi taşınabilir fiziksel yönlerin yanı sıra insan yapımı yapılar veya doğal tabiat benzeri taşınmaz özellikleri de kapsayabilmektedir. Bir halk tarafından nesiller boyu anlatılan ve aktarılan yerel bir masal, örneğin, belirli bir kasabaya veya tabiatın bir özelliğine atıfta bulunabilmektedir. Bu durumda, taşınmaz bir somut özellik, SOKÜM'nin halihazırda devam eden bir yönü olabilir. Bu nedenle, fiziksel özelliğe yönelik fiziksel hasar, söz konusu grubun kimliğini veya yer duygusunu azaltabilir veya tehdit edebilir.

Uluslararası Finans Kurumunun (Dünya Bankası Grubu) somut ve somut olmayan kültürel mirasa ilişkin politikası, Performans Standardı 8'de (PS 8) düzenlenmektedir. PS 8'in hedefleri aşağıda belirtilen şekildedir:

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa: 7/18
---	---	--

- Kültürel mirasın proje faaliyetlerinin olumsuz etkilerinden korunması ve kültürel mirasın muhafaza edilmesinin desteklenmesi.
- Kültürel mirasın kullanımından elde edilen faydaların adil paylaşımının teşvik edilmesi.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) somut ve somut olmayan kültürel mirasa ilişkin politikası, Performans Gereklikleri 8'de (PR8) düzenlenmektedir. PR 8'in hedefleri aşağıda belirtilen şekildedir:

- Müşterinin mevcut operasyonları ve Proje ile ilişkili potansiyel olarak önemli, mevcut ve gelecekteki olumsuz çevresel ve sosyal etkilerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi;
- Yürürlükteki kanunlara ve EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikasına (2019) uyumun değerlendirilmesi;
- Olumsuz etkilerin önlenmesi veya asgari seviyeye indirilmesi ve azaltılması için gerekli olan önlemlerin belirlenmesi;
- Projenin ve güncel operasyonların çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğini iyileştirecek fırsatlar da dahil olmak üzere potansiyel çevresel ve sosyal fırsatların belirlenmesi.

5. GÖREVLER VE SORUMLULUKLAR

Yetkiler:

- Kültürel Miras konusunda nihai makam Kültür ve Turizm Bakanlığıdır.
- Nakkaş-Başakşehir Otoyolu Projesi kapsamında **1 Numaralı İstanbul Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ("1 Numaralı Bölge Kurulu")** yetkili tek makamdır.
- **İstanbul Arkeoloji Müzeleri**, 1 Numaralı Bölge Kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda resmi izleme ve/veya diğer faaliyetler (deneme çukurları, kurtarma kazısı, yeniden güzergah belirleme ve uzaktan algılama araştırmaları) benzeri gerekli faaliyetlerin resmi olarak denetlenmesinden sorumlu olacaktır. Söz konusu müzeler ayrıca alınacak önlemler hakkında sonuç raporları hazırlayacak ve bu raporları sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi amacıyla 1 Numaralı Bölge Kuruluna sunacaktır.
- Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları, rastlantısal buluntunun tespit edilmesi sonrasında sahada yapılacak herhangi bir müdahaleye ilişkin yetkili tek karar merciidir.

REC Proje Yöneticisi

REC Proje Yöneticisi genel anlamda bu planda belirtilen Proje faaliyetlerinin uygulanmasından sorumludur. REC Proje Yöneticisi uygun yetkinliğe sahip olacaktır ve ulusal kanun ve geçerli Kredi Veren gereklikleri ile uyumlu en iyi inşaat uygulamaları konusunda güçlü bir anlayışa sahip olacaktır.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:8/18
---	---	---

REC Proje Yöneticisi genel ÇSSG performansından ve Proje ÇSSG gerekliliklerine uyumun sağlanmasına yönelik insan ve mali kaynakları kullanıma sunmaktan sorumludur.

- Bu prosedürün başarılı şekilde uygulanması açısından yeterli kaynakların oluşturulmasını sağlayacaktır.
- Tüm yöneticilerin ve yüklenicilerin prosedürle ilgili sorumluluklarını anlamalarını ve yerine getirmelerini sağlayacaktır.
- İzleme bulgularına yanıt verecek ve gerekli şekilde iyileştirici çalışmaların uygulanmasını sağlayacaktır.
- Kültürel Miras Yönetim Planı ve Rastlantısal Buluntu Prosedürün tüm zemin bozma faaliyetleri esnasında uygun şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.

REC Arkeoloji Uzmanı

Arkeoloji Uzmanı aşağıda belirtilen hususlardan sorumludur:

- Kültürel Miras Yönetim Planını ve Rastlantısal Buluntular Prosedürünün uygulanması;
- KM Kısıtlamalar Haritasının hazırlanması ve bu haritanın Proje tasarım ekibine dağıtılması;
- Karşılaşılan herhangi bir arkeolojik kalıntının tespit edilmesi, araştırılması ve mümkün olan her yerde bunlardan kaçınılması amacıyla inşaat faaliyetleri öncesi arkeolojik araştırmalar gerçekleştirilmesi;
- Kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda, arkeolojik riski azaltma konusunda bir strateji üzerinde mutabakat sağlamak amacıyla İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Meclisi ile irtibata geçilmesi;
- Özellikle arkeolojik açıdan hassas alanlarda inşaat faaliyetlerinin başlaması öncesinde tüm inşaat çalışmalarında zemini bozan faaliyetlerin izlenmesi (yerel makamlarla yapılacak görüşmelerin ardından belirlenecektir);
- İrtifak Hakkında tespit edilen kültürel mirasın yönetilmesi amacıyla ilgili müze müdürlüğü ile proaktif olarak bağlantı kurulması, Sınıflandırma statülerine göre (tespit edilen varlıklar kayıt altına alınacak ve ilgili etki azaltma önlemlerine yetkililer tarafından karar verilecektir) (2863 sayılı Kanun);
- Bir güzergah veya tasarım değişikliğinin gerçekleştirilecek olması durumunda paydaş katılım süreçleri de dahil olmak üzere ek kültürel miras değerlendirme çalışmalarının yönetilmesi;
- Tüm inşaat çalışanlarına kültürel miras yönetimi ve Rastlantısal Buluntu Prosedürü konusunda farkındalık eğitiminin verilmesi.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:9/18
---	---	---

REC Ç&G ve S&G Yöneticileri

- EPC Yüklenicisinin alt yüklenicilerinin ÇSSG sistemi performansının ve Proje gereksinimlerinin izlenmesi ve güvence altına alınması.
- İÇSYP ve diğer ÇSSG planlarının ve prosedürlerinin geliştirilmesi ve Proje gerekliliklerinin dikkate alınmasının sağlanması.
- Alt yüklenicilerin ve tedarikçilerin ÇSSG dokümantasyonunun gözden geçirilmesi ve bu dokümantasyonun Proje ÇSSG gereklilikleriyle uyumlu olduğundan emin olunması.
- Temel Performans Göstergeleri (TPG), raporlar, denetimler ve toplantılar aracılığıyla performansın izlenmesi.
- ÇSSG performansının REC Proje yönetimine, SPV ÇSSG Yönetimine ve ilgili diğer taraflara rapor edilmesi.
- Acil Müdahale Ekipleri (AME) kurulması ve AME üyelerinin görevlerinin ve sorumluluklarının tanımlanması.
- Tüm ÇSSG eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinin, verilmesinin ve kayıt altına alınmasının sağlanması.
- İlgili ÇGSG bilgilerinin Proje personeline ve halka açıklanması ve farkındalığın artırılmasına yönelik faaliyetlerin koordine edilmesi.
- Arkeolog raporlarının gözden geçirilmesi ve bu raporların Proje ÇSSG gereklilikleriyle uyumlu olduğundan emin olunması.
- Kültürel miras yönetimi performansının yönetime rapor edilmesi.
- Tüm kültürel miras ihtiyaçlarının tanımlanmasının, çıkartılmasının ve kayıt altına alınmasının sağlanması.

REC Topluluk İrtibat Görevlileri (REC TİG)

- Görevlerinin planlaması ve uygulaması esnasında Sosyal Uzmanın desteklenmesi,
- Yasal paydaşlar ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) açısından irtibat sorumlusu olarak hizmet verilmesi,
- Yasal paydaşlarla kurumsal sözleşmeler akdedilmesi (örneğin, Projeden etkilenen kişilerin alacağı eğitimler),
- Topluluk dışı seviyede toplantılar düzenlenmesi ve gerçekleştirilmesi,
- Özellikle hassas gruplar açısından talep üzerine etkilenen kişilerle bağlantı kurulması açısından erişilebilir olunması,
- Etkilenen kişilere Proje ile ilgili konularda yardımcı olunması (süreçle ilgili soruların yanıtlanması, şikayetlerin iletilmesi, istişare faaliyetleri hakkında bilgilendirme vb.),

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:10/18
---	---	--

- Gerekli olması durumunda, Projeden Etkilenen Kişilerin (PEK'ler) üçüncü şahıs yasal desteğe erişiminin kolaylaştırılması,
- Birden çok mülkiyet söz konusu olduğunda, arazi sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların çözüm yolları hakkında tavsiyelerde bulunulması,
- Proje Şikâyet Yönetimi sürecine yardımcı olunması. Somut kaynaklar ve somut olmayan kültürel miras konusunda yapılan şikâyetlerin kayıt altına alınması ve yönetilmesi,
- İrtifak Hakkında ve diğer Proje bileşenleri ile ilgili olarak somut kaynakların ve somut olmayan kültürel mirasın tespit edilmesi amacıyla topluluklarla proaktif olarak bağlantı kurulması.
- REC Arkeoloğu ve REC Proje Yöneticisi ile yakın bir şekilde çalışılması ve hem tasarım hem inşaat planlaması hem de inşaat zamanlaması süreçleri esnasında göz önünde bulundurulması gereken somut olmayan miras ve ilişkili somut kaynaklar hakkında topluluklardan gelen geri bildirimlerin iletilmesi.

6. GENEL KURALLAR VE UYGULAMA

Tasarım Aşaması:

- İrtifak hakkı (RoW) boyunca tespit edilen arkeolojik buluntulara dayalı olarak yetkililerle irtibata geçilecektir. Bu süreç Proje tasarım ekibinin kültürel miras üzerindeki potansiyel etkilerden kaçınılması amacıyla güzergahta herhangi bir değişikliğinin gerekli olup olmadığını veya yetkililer tarafından talep edilen diğer önlemlerin yeterli olup olmadığını (varlıkların güzergâh uyumunu etkilemeyecek şekilde taşınması benzeri) anlamasına yardımcı olacaktır.

İnşaat Aşaması:

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun (2863 sayılı Kanun) gereksinimleri doğrultusunda Proje faaliyetleri esnasında herhangi bir kültürel miras ile karşılaşılması durumunda, ilgili müze müdürlüğüne irtifak hakkı boyunca tespit edilen kültürel miras sahaları ve rastlantısal buluntular konusunda bilgi verilecektir.
- İnşaat faaliyetlerinin başlaması öncesinde arkeolojik etkilerin azaltılmasına yönelik bir strateji konusunda mutabakata varılması amacıyla İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ile bir irtibata geçilecektir.
- İlgili müze müdürlüğünün çalışmaları sonuçlanmadan ve ilgili sahalar ile ilgili resmi makamlardan resmi görüş alınmadan kültürel miras sahalarında hiçbir fiziksel proje faaliyetine başlanmayacaktır.
- Karşılaşılan arkeolojik buluntuların tespit edilmesi, araştırılması ve bilimsel yöntemlere uygun olarak uzaklaştırılması amacıyla inşaat öncesi süreçte arkeolojik araştırmalar gerçekleştirilecektir.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:11/18
---	---	--

- Zeminde tahribata yol açacak faaliyetler esnasında ve özellikle de riskli alanlarda gerçekleştirilen bütün inşaat faaliyetlerinde uzman arkeolog görevlendirilecektir.
- Arkeolojik sit alanları yakınlarında patlatma yapılması gerekli olduğunda ilgili müze müdürlüğü ile erken aşamada irtibat kurulacaktır.
- Güzergahta veya tasarımda bir değişiklik yapılması durumunda paydaş katılım toplantıları da dahil olmak üzere ek somut ve somut olmayan kültürel miras değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Bu Planda Ek 1 ve ayrıca Ek 3’de listelenen ve ÇSED Raporu Ek 16- Kısıtlama Haritası içerisinde sunulan şekilde İrtifak Hakkı (RoW) içerisinde yer aldığı belirlenen 12 (on iki) kültürel miras sahası Proje belgelerine, çizimlere vb. “tarihi hassas alan” olarak işlenecek / belirtilecektir ve REC ve alt yükleniciler bu sit alanların varlığı hakkında bilgilendirilecektir.
- Zeminde tahribata yol açacak faaliyetler esnasında ve özellikle de riskli alanlarda gerçekleştirilen bütün inşaat faaliyetlerinde uzman arkeolog görevlendirilecektir;
- Bir sonraki inşaat kesimi boyunca ileriye yönelik aktif bir şantiye denetim programı uygulanacaktır;
- Sahada çalışan tüm personele Türk hükümetinin malı olan arkeolojik buluntuların tanınması ve uygun şekilde taşınması ve gözetimi konusunda eğitim verilecektir;
- Buluntular için çalışmalarının durdurulması ve SPV’nin ve Bölge Koruma Kurulu ve Müze de dahil olmak üzere uygun makamları bilgilendirecek arkeolojik danışmanın konuya ilişkin bilgilendirilmesi de dahil olmak üzere rastlantısal buluntulara müdahale protokolleri oluşturulacaktır;
- İnşaat sürecindeki gecikmeleri sınırlandırırken, önemli kaynaklar üzerindeki etkileri sınırlandırmak amacıyla önemli rastlantısal buluntuların değerlendirilmesi ve işlenmesi amacıyla hızlandırılmış prosedürler uygulanacaktır. Bu prosedürler örneğin, kayıt altına alma ve uzaklaştırma veya kazı faaliyetleri ile daha ayrıntılı araştırma yapılmasını içerebilir; bu süreçler sonrası gerçekleştirilecek eylemlere ilişkin kararlar her durumda Bölgesel Koruma Kurulu ile mutabakat içerisinde alınacaktır.
- Bir somut olmayan kültürel mirasın ya da camiler, mezarlıklar benzeri ilişkili somut kaynakların mevcut olması durumunda, hem tasarım, inşaat planlaması hem de inşaat zamanlaması süreçleri esnasında topluluk geri bildirimleri dikkate alınacaktır.

7. EĞİTİM, RAPORLAMA VE İZLEME

7.1. Eğitim

Arkeolog Çevre Eğitimlerinin bir parçası olarak rastlantısal buluntu prosedürünün uygulanması da dahil olmak üzere kültürel mirasın önemi ve korunmasına ilişkin kapasitenin geliştirilmesi amacıyla ilgili tüm proje personeline kültürel miras eğitimi verilecektir.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:12/18
---	---	--

Sahada çalışan inşaat personelinin tamamı, rastlantısal buluntuların tespit edilmesine yardımcı olmak amacıyla Rastlantısal Buluntu Prosedürünün uygulanması ve bölgede yer alan kültürel miras kaynaklarının tanımlanması konusunda temel eğitim alacaktır.

Bu eğitimler periyodik olarak tekrarlanacaktır. Eğitimin katılımcı listesi, eğitim esnasında yapılan sunum vb. kayıtları basılı ve elektronik kopya olarak uzmanlar tarafından muhafaza edilecektir.

7.2. Raporlama

Kültürel miras/arkeolojik izleme uzmanı/uzmanları, rastlantısal buluntuları Rastlantısal Buluntu Prosedürü uyarınca Rastlantısal Buluntu Raporu Formunda ve Rastlantısal Buluntu Kaydında kayıt altına alacaktır. Bu kayıtlar uzmanlar tarafından güncel tutulacaktır. Rastlantısal Buluntu Rapor Formu, basılı ve elektronik kopya (taranmış versiyon) olarak proje kamplarında muhafaza edilecektir. Rastlantısal buluntuların durumuna ilişkin bir özet uzmanlar tarafından haftalık olarak ÇG Yöneticisine sunulacaktır.

7.3. İzleme

Kültürel miras izleme sürecinin işlevi aşağıda belirtilen şekilde olacaktır:

- İnşaat faaliyetlerinin devam edebileceği veya arkeolojik/taşınır/taşınmaz kültürel miras buluntuları nedeniyle durdurulacağı alanların belirlenmesine ilişkin önerilerde bulunulması.
- Proje ile ilgili mevcut alanlarda ve yakınlarında gözlemlenen arkeolojik/kültürel miras özelliklerin kayıt altına alınması.
- Proje inşaat faaliyetleri esnasında keşfedilen arkeolojik/kültürel miras özelliklerin kayıt altına alınması.
- Proje inşaat alanları üzerinde gerçekleştirilen yeni kültürel miras keşiflerin önemi ve sonuçları hakkında ilgili departmana "ön değerlendirme" şeklinde bir tavsiyede bulunulması.

İnşaat aşaması esnasında zeminde tahribata yol açacak bütün işlemler kültürel miras/arkeolojik gözlem uzman/uzmanları tarafından izlenecektir. Herhangi bir arkeolojik/kültürel miras buluntusuna rastlanması durumunda Rastlantısal Buluntu Prosedürü başlatılacaktır. Devam eden paydaş katılım toplantıları, somut ve somut olmayan kültürel miras yönetimi ile ilgili olarak yetkililer, yerel topluluklar ve diğer ilgili paydaşlarla istişare sürecini de kapsayacaktır. Paydaşlardan alınan tüm şikayetler, Proje PKP belgesinde ayrıntılı olarak açıklanan şekilde Şikayet Mekanizmasına uygun olarak yönetilecektir.

İzleme faaliyetlerine ilişkin program inşaat programı ile koordineli olarak geliştirilecektir. İzleme faaliyetleri günlük olarak uygulanacaktır. İzleme programı, inşaat/işletme yönetimi tarafından belirlenen inşaat programına uygun olarak belirlenecektir.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:13/18
---	---	--

Bu planın temel performans göstergeleri (TPG'ler) ilgili taraflarca REC-İSG-ÇYS-KMO-PR-08 İSG-Ç İzleme, Teminat ve Doğrulama prosedürü kapsamında düzenlenen sorumlulukları uyarınca izlenecek, doğrulanacak ve değerlendirilecektir. Tanımlanan TPG'ler Tablo-2'de listelenmektedir.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:14/18
---	---	--

Tablo 2. Projenin Kültürel Miras Varlık Yönetimine ilişkin TPG'ler

No	TPG	Dönem	Hedef
TPG 01	Kültürel Miras Yönetim Planı, Rastlantısal Buluntu Prosedürü ve projenin kültürel mirasla ilgili diğer gerekliliklerine ilişkin uygulanan eğitim oturumlarının sayısı.	İki ayda bir	17
TPG 02	ÇSED raporunda belirtilen inşaat faaliyetleri esnasında bozulan arkeolojik/kültürel miras varlıklarının sayısı	Aylık	0
TPG 03	Kültürel mirasla ilgili konularda rapor edilen uygunsuzlukların sayısı	Aylık	0
TPG 04	Bozulmuş arkeolojik ve/veya kültürel miras varlıklarına ilişkin hazırlanan uygunsuzluk raporu sayısı	Aylık	0
TPG 05	Kültürel Miras/Arkeolojik Gözlem Uzmanı/Uzmanları tarafından inşaat aşaması esnasında bozulan arkeolojik ve/veya kültürel miras varlıkları nedeniyle durdurulan çalışmaların sayısı.	Aylık	0
TPG 06	Arkeolojik ve kültürel mirasla ilgili olarak hazırlanan ve arşivlenen haftalık izleme raporlarının sayısı	Haftalık	7
TPG 07	Yerel topluluklardan bildirilen somut olmayan kültürel mirasla ilgili şikayetlerin ve/veya uygunsuzlukların sayısı	Aylık	0
TPG 08	Paydaş katılım süreçlerinin sayısı, somut ve somut olmayan kültürel miras yönetimi konusunda yetkililer, yerel topluluklar ve ilgili diğer paydaşlarla yapılan istişareyi de içerecektir.	Aylık	15

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:15/18
---	-------------------------------------	--

8. RASTLANTISAL BULUNTULAR

Proje faaliyetleri esnasında beklenmedik kültürel miras sahaları veya malzemeleri ile karşılaşılması üzerine REC-ÇYS-KMO-PL-28 Rastlantısal Buluntu Prosedürü (RBP) (Ek 2'ye bakınız) izlenecektir.

Önem seviyesinden bağımsız olarak, bir buluntunun tespit edilmesi durumunda, buluntunun tespit edildiği alanda gerçekleştirilen inşaat faaliyetleri durdurulacaktır ve buluntular ilgili müze uzmanına rapor edilecektir.

Arkeolojik/kültürel miras buluntusunun önem seviyesi, ilgili müze müdürlüklerinin değerlendirmesine dayalı olarak değişkenlik gösterebilir. Önem Seviyesi Kültürel Miras Uzmanı/Müze Müdürlüğü tarafından belirlenecektir. Önem seviyelerine ilişkin bir açıklama Tablo 3 Önem Seviyesinde tanımlanmaktadır:

Tablo 3. Önem Seviyesi

Önem Seviyesi	Tanım
Düşük Öneme Sahip Buluntular	Bu tür buluntular, çevresinden tecrit edilmiş bir buluntu veya tesadüfen bulunabilecek oldukça küçük boyutlardaki buluntulardan oluşmaktadır. Bu durumda, rastlantısal buluntu prosedürü izlenecektir
Orta Öneme Sahip Buluntular	Bu tür buluntular, gruplar halindeki küçük ölçekli buluntular veya mezarlar benzeri orta büyüklükte mimari elemanlara sahip tekil buluntulardır. Bu durumda, rastlantısal buluntu prosedürü izlenecektir. Olası hasarın önlenmesi amacıyla arkeolojik kalıntıların sınırlarının tespit edilmesi ve iş makinelerinin erişiminin dışında tutulması amacıyla gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir
Önemli Buluntular	Bu tür buluntular bir yerleşim alanı, bir Tümülüs, bir höyük veya büyük bir nekropol (arkeolojik özellikler taşıyan geniş mezarlık alanları) benzeri büyük öneme sahip buluntulardan oluşmaktadır ve bu gibi bir durumda inşaat faaliyetlerinin vakit geçirmeksizin durdurulması ve rastlantısal buluntu prosedürünün uygulamaya alınması gerekmektedir. Bu gibi rastlantısal buluntular şantiyenin ve kamp alanları, taş ocakları, toprak stok alanı vb. ilgili proje alanlarının tamamını kapsayabilir ve bu durumda arkeolojik kalıntılara zarar verilmeden iş makinelerinin ve araçlarının giriş ve çıkışı yönetilemez hale gelebilir

İlgili Müze Müdürlüğü tarafından incelemelerin tamamlanmasının ardından, arkeolojik/kültürel varlık/sit alanının (buluntu) sınırlarının tespit edilmesi, gerekli tedbirlerin alınarak korunması, her türlü fiziki müdahalenin önlenmesi amacıyla çalışanların bilgilendirilmesi benzeri gerekli düzenlemeler uygulanacaktır.

	KÜLTÜREL MİRAS YÖNETİM PLANI	Doküman No: REC-İSG-ÇYS-KMO-PL-08 Rev. No : Yayın Tarihi: Sayfa:16/18
---	---	--

9. İZLEME, DOĞRULAMA VE DEĞERLENDİRME

Bu prosedürün temel performans göstergeleri (TPG'ler) ilgili taraflarca REC-HSE-EYS- KMO-PR-09 SGÇ İzleme, Doğrulama ve Değerlendirme prosedürü kapsamında düzenlenen sorumlulukları uyarınca izlenecek, doğrulanacak ve değerlendirilecektir.

Etki azaltma önlemleri ve yönetim faaliyetleri ÇSED'de Bölüm 6.3.7'de tanımlanmıştır.

10.EKLER

Ek 1

Tablo A1-1. Saha Çalışmaları Esnasında Tespit Edilen Somut Kültürel Miras Alanları

Tablo A1-2. SOKÜM Planına dahil edilen yerleşimler

Tablo A1-3. Proje Bileşenlerinin Dosya Çalışmaları Sırasında Belirlenen Somut Kültürel Miras Alanları

Ek 2 - Rastlantısal Buluntu Prosedürü

Ek 3 - Kısıtlamalar Haritası

Tablo A1-1. İrtifak Hakkı (RoW) üzerinde yer alan Somut Kültürel Miras Alanları

Sayı	Sahanın Adı	Tescil Durumu ²	Sınıflandırma	Şenaj
1	Kayabaşı Ören Yeri	Tescilsiz	Henüz tanımlanmadı	Km 54+920 – Km 55+144
2	Kayabaşı Tarihi Taş Ocağı Sahası	Tescilsiz	Henüz tanımlanmadı	Km 54+158 – Km 54+306
3	Tarihi Askeri Sığınak 102	Tescilli	3. Derece	Km 36+276
4	Tarihi Askeri Hendek 1	Tescilli	3. Derece	Km 36+543
5	Tarihi Askeri Sığınak 150	Tescilli	3. Derece	TEM Bağlantı Kesimi Batı (Km 4+420)
6	Tarihi Askeri Sığınak 127	Tescilli	3. Derece	TEM Bağlantı Kesimi Batı (Km 4+000)
7	Tarihi Askeri Sığınak 18	Tescilli	3. Derece	Km 41+740
8	Tarihi Askeri Sığınak 19	Tescilli	3. Derece	Km 41+740
9	Tarihi Askeri Sığınak 20	Tescilli	3. Derece	Km 41+740
10	Tarihi Askeri Sığınak 21	Tescilli	3. Derece	Km 41+740
11	Tarihi Askeri Sığınak 22	Tescilli	3. Derece	Km 41+740
12	Tarihi Askeri Sığınak 23	Tescilli	3. Derece	Km 41+740

² Hassasiyetlerine / tescilli statülerine göre münferit kaynaklar için etki azaltma ve izleme önlemleri, 5.3 Roller ve Sorumluluklar bölümünde (Arkeoloji Uzmanının rolleri altında) belirtildiği gibi İstanbul Arkeoloji Müzesi ile görüşülerek belirlenecektir.

Tablo A1-2. SOKÜM Planına dahil edilen yerleşimler

No	İl	İlçe	Mahalle	Otoyol Merkez Hattına Uzaklık (km)
1	İstanbul	Büyükçekmece	Karaağaç	0.7
2	İstanbul	Çatalca	Bahşayış	2.5
3	İstanbul	Çatalca	Nakkaş	2.6
4	İstanbul	Arnavutköy	Yeşilbayır	1.2
5	İstanbul	Arnavutköy	Hadımköy	0.9
6	İstanbul	Arnavutköy	Ömerli	1.7
7	İstanbul	Arnavutköy	Sazlıbosna	2.5
8	İstanbul	Arnavutköy	Dursunköy	5.9
9	İstanbul	Arnavutköy	Delikkaya	1.6
10	İstanbul	Başakşehir	Şamlar	1.9
11	İstanbul	Başakşehir	Hoşdere	2.9
12	İstanbul	Başakşehir	Kayabaşı	0.6
13	İstanbul	Başakşehir	İkitelli	3.3
14	İstanbul	Avcılar	Firuzköy	4.3
15	İstanbul	Avcılar	Ispartakule / Tahtakale	2.9

Tablo A1-3. Proje Bileşenlerinin Dosya Çalışmaları Sırasında Belirlenen Somut Kültürel Miras Alanları

No	Sahanın Adı	Tescil Durumu	Proje Bileşeni	Operasyon Alanı İçinde	Ruhsatlı alan İçinde	Proje Bileşeni Dışında
1	Uzun Çayır Potansiyel Arkeolojik Sit Alanı	Tescilli Değil	Nakkaş Beton Santrali	√		
2	Roma Su Yolu_1 (Koruma Sınırı)	Tescilli	Arnavutköy Taş Ocağı		√	
3	Şahintepe Potansiyel Arkeolojik Sit Alanı	Tescilli Değil	EAV Mobilizasyon Alanı			Mobilizasyon Alanından 50 m uzaklıkta
4	Roma Su Yolu_2 (Koruma Sınırı)	Tescilli	Dalbay Taş Ocağı		√	